

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

6.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 19-го Января — 1837 — Wilno. Wtorek. 19-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 11-го Января.

Высочайшею Грамотою, 26-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Анны 1-й степени*, Королевской Баварской Артиллеріи Генераль-Майоръ Баронъ *Цоллеръ*.

— Высочайшими именными указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ орденовъ, въ 16-й день Декабря минувшаго года, Всемилостивѣйше пожалованы, по докладу Кавалерской Думы Военнаго ордена *Св. Георгія*, кавалерами того же ордена 4-й степени: за безпорочную выслугу въ Офицерскихъ чинахъ двадцати пяти лѣтъ: Генераль-Лейтенантъ, Сенаторъ, Предсѣдатель Военно-Цензурнаго Комитета, состоящій по Арміи Александръ *Михайловскій-Данилевскій*; Генераль-Майоръ: Генераль-Адъютантъ, Исправляющій должность Черниговскаго, Полтавскаго и Харьковскаго, Генераль-Губернатора Графъ Александръ *Строгоновъ 2-й*; Командиры: вторыхъ бригадъ: 2-й Кирасирской дивизіи, Василій *Миленъ*, и 3-й Гренадерской дивизіи, Петръ *Габбе 2-й*; первыхъ бригадъ Пѣхотныхъ дивизій: 20-й, Александръ *Лингенъ*, и 17-й, Вицентій *Дебанъ-Скоротецкій*; Командиры полковъ Лейбъ-Гвардіи: Московскаго, Павелъ *Штегелманъ*, и Волынскаго, Василій *Овандеръ*, и Дворянскаго, Николай *Пуцинъ*; Командиры Школы Гвардейскихъ Подпрапорщиковъ и Кавалерійскихъ Юнкеровъ, Лейбъ-Гвардіи Преображенскаго полка Баронъ Константинъ *Шлиппенбахъ*; Московскій Оберъ-Полимейстеръ, состоящій по Кавалеріи Левъ *Цынскій*; Военный Начальникъ Подляскаго воеводства, состоящій по Арміи Николай *Ладыженскій 1-й*; уволенные отъ службы: изъ состоявшихъ при Начальникъ 4-й Уланской дивизіи, нынѣ Симбирскій Губернскій Предводитель Дворянства, Григорій *Бестужевъ*; изъ Полковниковъ, состоявшихъ по Артиллеріи, Никаноръ *Яминскій*, и Помощники Окружныхъ Генераловъ Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи: 6-го Округа, Александръ *Киприловъ*, и 7-го Округа, Тимофей *Ильшенко*; Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, состоящій при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, Никифоръ *Коптевъ*; Командиръ 5-й бригады 3-й Флотской дивизіи, Контръ-Адмиралъ Пётръ *Чистяковъ 1-й*; Полковники: Командиръ Лейбъ-Гвардіи 2-й Артиллерійской бригады; Баронъ Иванъ *Розенъ 1-й*; Лейбъ-Гвардіи полковъ; Драгунскаго Федоръ *Корфъ*; Семеновскаго, Командиръ роты Гвардейскихъ Подпрапорщиковъ, Александръ *Гельмерсенъ*; Московскаго Александръ *Ярицъ*, и Гренадерскаго Василій *Польманъ*; Командиры: 5-й Конской Артиллерійской бригады и Конно-Артиллерійской Легкой Н. 9-го батареи, Федоръ *Фон-дер-Лебедъ*; Драгунскихъ полковъ: Рижскаго Іосифъ *Лебедъ*, и Каргопольскаго Павелъ *Павлицевъ*; Уланскихъ полковъ: Вознесенскаго Иванъ *Гильяшевъ*, и Новоархангельскаго Игнатій *Масловъ 3-й*; Московскаго Драгунскаго полка Иванъ *Рыжовъ*; полковъ: Егерскихъ: Бѣлевскаго, Командиръ, Спиридонъ *Караника*, и Великолуцкаго Леонтій *Златковскій*; пѣ-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 11-go Stycznia.

Przez Najwyższy Dyplomat, 26 Grudnia, Najłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Anny 1-go stopnia*, Królewsko Bawarskiey służby Jenerał-Major Artylleryi Ba on. *Zotter*.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rossyyskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, dnia 18 go Grudnia zeszłego roku, Najłaskawiey mianowani, na przeżożenie Rady Kawalerskiey Woyskowego Orderu *Sw. Jerzego*, Kawalerami tegoż Orderu 4-go stopnia: za nieskazitelne wysłużenie w rangach Oficerskich dwudziestu pięciu lat: Jenerał-Porucznik, Senator, Prezydent Woyskowego Cenzurnego Komitetu, liczący się w Armii Alexander *Michajłowski Danilewski*; Jenerał-Majorowie: Jenerał-Adjutant, Sprawujący obowiązki Czernihowskiego, Połtawskiego i Charkowskiego Jenerał-Gubernatora, Alexander Hrabia *Strogonow 2 gi*; Dowódcy: drugich brygad: 2-ey dywizyi Kirsyerów, Bazyli *Milen*, i 3-ey dywizyi Grenadyerów, Piotr *Grabbe 2-gi*; pierwszych brygad dywizyj Piesznych: 20-y, Alexander *Lingen*, i 17-ey, Wincenty *Deban-Skorotecki*; Dowódcy półków Gwardyi: Moskiewskiego, Paweł *Szegelman*, i Wołyńskiego Bazyli *Owander*, tudzież Dworzańskiego Mikołaj *Puszczyn*; Dowódzca Szkoły Podchorążych Gwardyi i Junkrów Jazdy, Gwardyi półku Преображенскаго Baron Konstanty *Schlippenbach*; Moskiewski Ober-Policmeyster, liczący się w Kawalerii Leon *Cynski*; Woyskowy Naczelnik Województwa Podlaskiego, liczący się w Armii Mikołaj *Ladyżencki 1-y*; uwolnieni ze służby: zostający dawniey przy Naczelniku 4-ey dywizyi Ułanów, teraz Simbirski Gubernialny Marszałek Dworzeństwa Grzegorz *Bestużew*; Półkownicy, liczący się w Artylleriy, Nikanor *Jaminski* i Pomocnicy Okręgowych Jenerałów Oddzielnego korpusu Wewnętrzney Straży: Okręgu 6-go, Alexander *Kiprianow*, i okręgu 7-go, Tymoteusz *Ilzenko*; Rzeczywisty Radzca Stanu, zostający przy Ministerium Spraw Wewnętrznych, Nicefor *Koptiew*; Dowódzca 3-ey brygady 3-ey dywizyi Floty, Kontr-Admirał Piotr *Czysiakow 1-y*; Półkownicy: Dowódzca Gwardyi 2-ey Artylleryyskiey brygady, Baron Jan *Rosen 1-y*; półków Gwardyi: Dragoniego Teodor *Korf*; Siemienowskiego, Dowódzca Kompanii Podchorążych Gwardyi, Alexander *Helmersen*; Moskiewskiego Alexander *Jarc* i Grenadyerów Bazyli *Polman*; Dowódcy: 5-ey Konno-Artylleryyskiey brygady i Konno-Artylleryyskiey Lekkiey N. 9-go baterii, Teodor *von-der-Briggen*; półków Dragonów: Rizekiego Józef *Lebied*, i Kargopolskiego Paweł *Pawliszczew*; półków Ułańskich: Woznesenkiego Jan *Hiljaszewicz*, i Nowoarchangielskiego Ignacy *Mastow 5-ci*; Moskiewskiego Półku Dragonów Jan *Ryżow*; półków: Strzeleckich: Bielewskiego, Dowódzca, Spirydon *Paranika* i Wielkołuцкого Leo, ciusz *Zlatkowski*; pieszych: Ofoneckiego, Dowódzca, Jerzy *Dika*; Białostockiego Gabryel *Czernicki 1-y* i Praskiego Tadeusz *Hiżdu*; 1-go Uczebnego półku Karabinierów Włodzimierz *Potapczyn*; Dowódcy batalionów Saperów: 1-ge Jan *Wieniewski*; Kaukazkiego Jerzy *Nilsen*, i 1-go Odwodowego Teodor *Adelung*; Spra-

хотныхъ: Олопецкаго, Командиръ, Егоръ *Дика*; Бѣлостокскаго Гаврило *Черницкій* 1-й, и Прагскаго Фадей *Гиждеу*; 1-го Учебнаго Карабинернаго полка Владиміръ *Потанинъ*; Командиры Саперныхъ баталіоновъ: 1-го Иванъ *Веневскій*; Кавказскаго Егоръ *Нильсенъ*, и 1-го Резервнаго Федоръ *Аделунгъ*; Исправляющій должность Оберъ - Квартирмейстера Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, Генеральнаго Штаба Баронъ Христофоръ *Говенъ*; Полевые Инженеры: Исправляющій должность Начальника Инженеровъ Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса; Албертъ *Баумеръ*, и Командиръ Ревельской Инженерной команды, Иванъ *Зейдлицъ*; состоящій при Департаментѣ Военныхъ Поселеній, Корпуса Инженеровъ Военныхъ Поселеній Николай *Панаевъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 1-го Января, произведены, за отличіе: изъ Капитановъ 1-го ранга въ Контръ-Адмиралы: Инспекторъ классовъ Морскаго Кадетскаго Корпуса, *Горковенко*, съ оставленіемъ въ настоящей должности; Командиръ 13-го Флотскаго экипажа и корабля *Великій Князь Михаилъ, Станюковичъ*, съ назначеніемъ Командиромъ 2-й бригады 4-й Флотской дивизіи; изъ Полковниковъ въ Генералъ-Маіоры: Командиръ 1-й бригады Черноморскихъ ластовыхъ экипажей, *Агицевъ*, съ оставленіемъ въ настоящей должности.

— По представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Его Императорское Величество, 28-го Декабря минувшаго года, Высочайше повелѣть изволилъ: объявить Монаршее благоволеніе Экстра-Ординарному Профессору С.-Петербургскаго Университета *Устралову*, и Коллежскому Ассессору Павлу *Строеву*, за поднесеніе Его Величеству: первымъ 1-й части *Русской Исторіи*, а вторымъ *Ключа къ Исторіи Государства Россійскаго*.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

Въ С.-Петербургѣ.
11-го Ноября 1836.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Государственный Совѣтъ, въ соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ относительно частныхъ горныхъ заводовъ, и согласно съ мнѣніемъ его, признавъ нужнымъ постановить опредѣлительное правило касательно учрежденія на сихъ заводахъ казеннаго управленія, устранить встрѣчавшіяся доселѣ затрудненія при описи и оцѣнкѣ оныхъ для публичной продажи, отъ вратить медленность производства таковой продажи, опредѣлить мѣры къ удобнѣйшему пользованію горными заводами вообще, какъ на посессионномъ, такъ и на владѣльческомъ правѣ состоящими, и наконецъ облегчить способы распоряженія ими въ случаѣ наслѣдства или продажи, *мнѣніемъ положило*: постановить по предметамъ симъ слѣдующее:

I. Въ дополненіе къ своду узрѣж. и Уст. Гор. Управ. т. VII. Сверхъ опредѣленныхъ въ законахъ обеспечительныхъ мѣръ, именно: казеннаго присмотра, секвестра металловъ и издѣлій и установленія опеки, можетъ на частныхъ горныхъ заводахъ учреждаемо быть и казенное управленіе, но не иначе, какъ по какимъ либо особеннымъ уваженіямъ, когда на то будетъ предварительное согласіе Министра Финансовъ и воспослѣдуетъ Высочайшее разрѣшеніе.

II. Въ дополненіе къ тому же Своду, а равно къ Св. Зак. Граж. т. X. и къ Св. Узр. Госуд. Кред. Устан. т. XI. Въ тѣхъ случаяхъ, когда на подвергшихся опекѣ частныхъ горныхъ заводахъ будутъ состоять горныя недоимки, или какія либо задолженія изъ суммъ горнаго вѣдомства, въ опеку отряжаются всегда горные чиновники по распоряженію Горнаго Начальства; если же заводы состоятъ въ залогъ Банковъ установленій, то назначаются Депутаты и отъ сихъ мѣстъ, съ предоставленіемъ впрочемъ собственному ихъ усмотрѣнію обязанность сихъ Депутатовъ возлагать на Горныхъ чиновниковъ, о коихъ выше сказано, когда они при опекѣ находятся будутъ.

III. Въ дополненіе и поясненіе ст. 167 Св. Узр. и Уст. Гор. Управ. Владѣльцы посессионныхъ горныхъ заводовъ могутъ, по усмотрѣнію своему, отъ одного своего завода перечислять къ другому, посессионному же, какъ купленныхъ на заводскомъ правѣ, такъ и вѣчно отданныхъ къ заводамъ людей, равномерно купленныхъ на заводскомъ же правѣ отведенныхъ отъ казны и окормленныхъ земли, лѣса и дѣйствующіе или запасные рудники. Но таковое перечисленіе совершается не иначе: во 1-хъ, какъ по предварительномъ и точномъ со стороны Горныхъ Правленій удостовѣреніи о возможности и у-

вужаею Обовязекъ Ober - Квотермистра Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego, Sztabu Jeneralnego Baron Krzysztof Howen, Inżynierowie Polowi: Sprawujący Obowiązek Naczelnika Inżynierów Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego, Albert Baumer, i Dowódzca Rewelskiej Komendy Inżynierów Jan Zeydlitz; zostający przy Departamencie Wojskowych osad Korpusu Inżynierów Osad Wojskowych Mikołaj Panajew.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 1-go Stycznia, za odznaczenie się podniesieni: Kapitanowie 1-y rangi na Kontr-Admirałów: Inspektor Klass Morskiego Korpusu Kadetów, *Horkowenko*, z pozostaniem na obowiązku dotychczasowym; Dowódzca 13-go Ekwipażu Floty i okrętu *Wielki Xiążę Michał, Staniukowicz*, z naznaczeniem bydź Dowódcą 2-ey brygady 4-ey dywizyi Floty; Półkownicy na Jenerał Majorów: Dowódzca 1-ey brygady Czarnomorskich przewozowych Ekwipażów, *Agiszczew*, z pozostaniem na obowiązku dotychczasowym. (P. P.)

— Na przedstawienie P. Ministra Narodowego Oświecenia, Cesarz Jego Mość, 28-go Grudnia roku zeszłego, NAYWYŻEY rozkazać raczył: oświadczyć MONARSZE zadowolenie Nadzwyczajnemu Professorowi St. Petersburgskiego Uniwersytetu *Ustrjajowu* i Kollegialnemu Assesorowi Pawłowi *Strojewu*, za ofiarowanie NAYWYŻEY PANU: przez pierwszego, 1-szej części *Histórii Rossyjskiej*; a przez drugiego, *Kłucza do Histórii Państwa Rossyjskiego*.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEY Mości ręką napisano:

St. Petersburg.

11-go Listopada 1836 roku.

„Ma bydź podług tego.“

Opinia Rady Państwa.

Rada Państwa, na połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Skarbu, względem prywatnych górniczych fabryk, i zrodnie z jego opinią, uznawszy za potrzebę postanowić dokładne prawidło względem zaprowadzenia w tych zakładach skarbowego zarządu, uchylić napotymane dotąd trudności przy inwentarycy i ich oszacowaniu dla publiczney sprzedaży, zapobiedz opieszałości w wykonaniu takiej sprzedaży, podać śródkki do łatwiejszego korzystania z zakładów górniczych w powszechności, tak na posesyyném, jak i właścicielskiém prawie zostających, i nakoniec ułatwić sposoby co do ich rozporządzenia w razie sukcesyi lub sprzedaży, *przez opinię zamierzyła*: postanowić w tych przedmiotach, co następuje:

I. Na dopełnienie do Połączenia Urzędzeń i Ustaw Górniczych. Zarząd. t. VII. Oprócz wskazanych w prawach śródkków zabezpieczających, mianowicie: skarbowego dozoru, sekwestru metallów i wyrobów, tudzież ustanowienia opieki, można wprowadzać do prywatnych górniczych zakładów i zarząd skarbowy, ale nie inaczej, jak dla jakichkolwiek szczególnych uwag, kiedy na to będzie poprzednicze zgodzenie się Ministra Skarbu i nastąpi NAYWYŻSZE rozstrzygnięcie.

II. Na dopełnienie tegoż Połączenia, jako też do Połączenia Praw Cywilnych t. X i do Połączenia Urzędzeń Kredytowych Ustanowień Państwa t. XI. W tych zdarzeniach, kiedy na uległych opiece prywatnych górniczych zakładach będą się liczyły górnicze zaległości, lub jakiegokolwiek zawinięcia z summ wiedzy górniczej, do opieki mają się przeznaczać zawsze urzędnicy górnictwa, podług rozporządzenia Zwierzchności Górniczej; jeżeli zaś zakłady zostają pod ewikcyą Bankowych Ustanowień, tedy naznaczają się Deputaci i od tych władz, z zostawieniem z resztą własney ich uwagi, obowiązek tych Deputatów wkładać na urzędników górniczych, o których wyżej jest powiedziano, gdy się oni przy opiece znajdować będą.

III. Na dopełnienie i objaśnienie art. 167 Połączenia Urzędz. i Ustaw Zarząd. Górn. Właściciele posesyynych górniczych zakładów mogą, podług swęy uwagi, z jednego swojego zakładu przypisywać do drugiego, także posesyynego, równie kupionych na prawie górniczym, jak i wiecznie oddanych do zakładów ludzi, również kupione także na prawach fabrycznych, udzielone ze skarbu i ograniczone grunta, lasy i czynne albo zapasne kopalnie rudy. Lecz takie przepisanie wykonywa się nie inaczej: naprzód, jak za poprzedniczym i istotnym ze strony Górniczych Zarządów zapewnieniu, o możności i dogodności, oraz o rzeczywistej

добровѣ, а также о дѣйствительной необходимости и пользе сего перечисленія для самихъ законовъ, и во 2-хъ, съ утвержденія Правительствующаго Сената.

IV. Въ дополненіе ст. 335 Св. Зак. Граж. На- слѣдникъ или участникъ въ посессионныхъ горныхъ заводахъ, желающій продать свое въ оныхъ участіе, предлагаетъ покупку предварительно своимъ соучастникамъ, или сонаслѣдникамъ, съ немедленнымъ объявленіемъ о времени предложенія сего Горному Правленію. Если никто изъ нихъ въ теченіе года на предлагаемыя условія не согласится, то продающій имѣетъ право уступить часть свою лицу постороннему, съ тѣмъ однако, чтобы сей послѣдній принявъ на себя всѣ обязанности по заводу, лежавшія на продавцѣ, и управляя заводами вмѣстѣ съ прочими соучастниками лично или чрезъ своего повѣреннаго. Но прежде совершенія продажнаго акта продавецъ обязанъ о послѣдней, окончательно состоявшейся цѣнѣ, извѣстить своихъ соучастниковъ, и если кто изъ нихъ согласится часть его удержать по той же цѣнѣ за собою, то она остается за нимъ преимущественно; когда же всѣ соучастники отъ пріобрѣтенія откажутся, или не дадутъ никакого продавцу отзыва въ продолженіе 4-хъ мѣсячнаго срока, тогда онъ властенъ приступить къ совершенію акта на продажу постороннему и послѣ уже сего никакія дальнѣйшія со стороны соучастниковъ домогательства не могутъ имѣть мѣста. Правило въ равной степени распространяется и на заводы, состоящіе на полномъ правѣ владѣльческомъ и въ общемъ владѣніи многихъ соучастниковъ.

V. Въ поясненіе ст. 815 того же Свода. При раздѣлахъ какъ посессионныхъ, такъ и на владѣльческомъ правѣ состоящихъ Горныхъ заводовъ, не воспрещается изъ общей оныхъ массы выдѣлять одинъ и болѣе заводовъ, но тою только, кои, по засвидѣтельствованію Горнаго Правленія, продолжать могутъ дѣйствіе свое независимо отъ прочихъ, и безъ которыхъ остальные изъ раздѣляемыхъ заводовъ совершенно обойтись въ состояніи.

VI. Въ пополненіе ст. 2,890 того же Свода. Для составленія описей частныхъ горныхъ заводовъ, предназначенныхъ въ продажу: а.) Отрижать чиновниковъ городской или земской Полиціи тогда только, когда описываемые заводы не состоятъ въ вѣдомствѣ заводскаго Исправника; въ противномъ же случаѣ составленіе описи возлагается исключительно на заводскаго Исправника, и б.) упоминаемыхъ во 2 п. ст. 2,890 свидѣтелей не назначать, но вмѣсто ихъ отрижать къ дѣлу сему одного или двухъ Горныхъ чиновниковъ, по усмотрѣнію Горнаго Начальства, которые и должны уже производить опись вмѣстѣ съ заводскимъ Исправникомъ, а за неимѣніемъ оного съ чиновниками Полиціи, но во всякомъ случаѣ съ лицами, опредѣленными въ ст. 2,891 и 2,892 Св. Зак. Гражданскихъ.

VII. Въ поясненіе и дополненіе того же Свода кн. VII. гл. III обзъ оцѣнокъ и гл. V. о продажахъ описанныхъ имуществъ. При назначеніи въ публичную продажу дѣйствующихъ частныхъ горныхъ заводовъ, оцѣнка оныхъ, сообразно существующему порядку, производится на точномъ основаніи правилъ, изложенныхъ въ ст. 2,981—2,993 Св. Зак. Гражд. съ такимъ тою изъятіемъ, что если бы при исчисленіи 10 лѣтней сложности заводы не имѣли въ послѣднемъ предъ оцѣнкою годѣ никакого дохода, то принимать въ соображеніе доходъ ближайшаго года предъ послѣднимъ. Но для публичной же продажи частныхъ горныхъ заводовъ, не приносящихъ по разстроенному положенію своему, въ теченіе нѣсколькихъ лѣтъ, никакого дохода, помянутой оцѣнки не дѣлать, а продавать ихъ по описямъ, для сей цѣли по силѣ ст. 2,900 составляемымъ, съ помѣщеніемъ въ нихъ показаній о количествѣ и качествѣ всѣхъ заводскихъ устройствъ. При утвержденіи же продажи таковыхъ заводовъ по казеннымъ и частнымъ взысканіямъ, принимать въ соображеніе число состоящихъ при заводахъ крестьянъ, мастеровыхъ и рабочихъ людей, исчисляя стоимость ихъ: крѣпостныхъ при заводахъ на помѣщичьемъ правѣ — по цѣнѣ, определенной табелью для совершенія купнѣи; а крѣпостныхъ, находящихся при заводахъ на посессионномъ правѣ, равно вѣчно отданныхъ къ заводу людей — по размѣру, какой, съ обеспеченіемъ таковыми людьми, выдается въ ссуду по правиламъ Заемнаго Банка; — если же на заводахъ будутъ находиться люди обоихъ вышеозначенныхъ разрядовъ, то цѣна полагается по вычисленію за тѣхъ и другихъ. За симъ не полагать уже въ цѣну существующихъ на продаваемыхъ заводахъ устройствъ и со- но продажи заводовъ ниже исчисленной на помяну-

конечности и поытку tego przypisania dla samychże fabryk, i powtore, za potwierdzeniem Rządzącego Senatu.

IV. Na dopełnienie art. 335 Połączenia Praw Cywilnych. Spadkobierca albo spółnik w posesyjnych górniczych zakładach, chcący sprzedać swoje w nich uczestnictwo, proponuje naprzód kupienie swolm wspólnikom lub współsuksessorom, z niezwłócnym zawiadomieniem o czasie tej propozycji Górnicznemu Zarządowi. Jeżeli nikt z nich w przeciągu roku nie zgodzi się na podawane warunki, tedy sprzedający ma prawo odstąpić część swoją osobie postronnej, z zastrzeżeniem jednak, ażeby ten ostatni przyjął na siebie wszystkie obowiązki względem zakładu, które leżały na sprzedawcy i zarządzał zakładami wspólnie z dalszemi uczestnikami osobiscie lub przez swojego pełnomocnika. Ale przed przyznaniem prawa przedajnego sprzedawca obowiązany jest o cenie ostatecznie nastącej zawiadomić swoich współników, i jeżeli który z nich zgodzi się część jego zatrzymać przy sobie w tejże cenie, tedy część ta z pierwszeństwem pozostaje przy nim; kiedy zaś wszyscy współnicy zrzeką się nabycia, albo nie dadzą sprzedawcy w przeciągu czteromiesięcznego zakresu żadnego uwiadomienia, tedy on mocen jest przystąpić do przyznania aktu na przeżać osobie postronnej, i już potem żadne dalsze ze strony współuczestników domaganie się miejsca mieć nie mogą. Prawidło to w równym stopniu rozciąga się i na zakłady, zostające i zupełnem prawie właścicielstwa i spólnem władaniu wielu spółników.

V. Na objaśnienie art. 815 tegoż Połącz. Przy rozdziałach tak posesyjnych, jako i na właścicielskim prawie zostających zakładów górniczych, nie zabrania się z ogólnej ich masy wydzielać jedną i więcej fabryk, lecz tylko takich, które po zaświadczeniu Rządu Górniczego, mogą dalej wykonywać swe czynności nie zależnie od innych, i bez których pozostałe z zakładów rozdzielanych, mogą się zupełnie obyć.

VI. Na dopełnienie art. 2890 tegoż Połącz. Dla ułożenia inwentarzy prywatnych górniczych fabryk, na przeżać przeznaczonych: a) Wyznaczać urzędników Miejskiej lub Ziemskiej Policji wtedy tylko, kiedy opisywane zakłady nie zostają w wiedzy fabrycznego Sprawnika; w razie zaś przeciwnym, ułożenie inwentarzy porucza się wyłącznie fabrycznemu Sprawnikowi, i b) wspomnianych w 2 punkcie 2890 art. świadków nie naznaczać, ale na ich miejsce wyznaczać do tego dzieła jednego lub dwóch urzędników górniczych, podług uwagi Górnicznej Zwierzchności, którzy też powinni już skutecznie inwentaryją wspólnie z fabrycznym Sprawnikiem, a w razie, jeżeli takowego nie ma, z urzędnikami policji, lecz we wszelkiem zdarzeniu z osobami wskazanymi w art. 2891 i 2892 Połączenia Praw Cywilnych.

VII. Na objaśnienie i dopełnienie tegoż Połączenia księgi VII rozdz. III o szacowaniu i rozdziału V o przeżać majątków inwentowanych. Przy naznaczeniu na publiczną przeżać czynnych prywatnych górniczych zakładów, szacowanie ich, podług istniejącego porządku, wykonywa się na istotnej osnovie prawideł, opisanych w art. 2981—2993 Połączenia Praw Cywilnych, z takim tylko wyjątkiem, iż, jeśliby przy wyliczeniu 10-lętniej proporcji, zakłady nie miały w ostatnim przed szacowaniem roku żadnego dochodu, tedy brać stosunek z dochodu najbliższego roku przed ostatnim. Lecz dla publicznej przeżać prywatnych górniczych zakładów, nieczyniących, z przyczyny opuszczonego swojego stanu, przez ciąg kilku lat żadnej intraty, pominionego szacowania nie czynić, ale przedawać je podług inwentarzy, w tym celu na mocy art. 2900 sporządzonych, mieszcząc w nich wykaz o ilości i przymiotach wszystkich zakładowych porządków. Przy zatwierdzeniu zaś przeżać takich zakładów względnie skarbowych i prywatnych poszukiwań, przyjmować za stosunek liczbę, zostających przy fabrykach włóścian, rzemieślników i robotników, potrącając ich wartość: poddanych przy zakładach na prawie obywatelskiem — podług ceny, w tabelli wskazanej dla przyznania praw przedajnych, za nasiedlone nieruchome majątki; a poddanych, znajdujących się przy zakładach na prawie posesywnym, również wiecznie do fabryki oddanych ludzi — podług stosunku, w jakim z zabezpieczeniem na tych ludziach wydaje się na pożyczkę wedle prawideł Pożyczkowego Banku; — jeżeli zaś w zakładach będą się znajdowali ludzie obu wyżej wspomnianych rządów, tedy cena naznacza się podług wyliczenia za jednych i drugich. Zatem nie obejmować już w cenę będących w przedawanych zakładach porządków, i będących przy nich gruntów, lasów i kopalni; lecz przeżać zakładów niższej od wyliczonej na pomienionej osnovie powszechnej podług dusz ceny nie zatwier-

томъ основаніи общей по душамъ цѣны не утверждать; а по ст. 3,093 представлять Правительствующему Сенату, который и поступаетъ въ сихъ случаяхъ на основаніи ст. 3,096 того же Свода.

VIII. Въ дополненіе ст. 3,039 того же Свода. Частные горные заводы во всѣхъ случаяхъ, сею статьею опредѣленныхъ, продавать съ публичнаго торга: подвѣдомственные Уральскому Горному Правленію — въ Санктпетербургскомъ, а подчиненные Московскому — въ Московскомъ Губернскихъ Правленіяхъ, кромѣ однако жъ заводовъ, заложенныхъ въ Банковыхъ установленіяхъ, при продажѣ которыхъ поступать во всѣхъ отношеніяхъ по правиламъ сихъ мѣстъ, не дѣлая равноумно, по предѣлѣ VII ст. настоящихъ разрѣшеній, никакой предварительной оцѣнки тѣмъ изъ сихъ заводовъ, которые будутъ находиться въ совершенномъ разстройствѣ.

Подлинное подписалъ: за Предсѣдателя Государственнаго Совѣта Графъ Литта.

— Положеніемъ о мундирахъ Высочайше дозволено, чинамъ первыхъ пяти разрядовъ при парадномъ мундирѣ въ дни торжественные, когда прїездъ бываетъ не ко Двору, носить бѣлые суконные панталоны и сапоги по образцу пѣхотныхъ Генеральскихъ съ накладными шпорами. Нынѣ Государь Императоръ, въ отнѣну употребленія ботфортъ со шпорами при статскихъ мундирахъ, Высочайше повелѣть изволилъ: придворнымъ и статскимъ чинамъ первыхъ пяти разрядовъ, во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда по положенію о мундирахъ, дозволялось имъ употреблять вмѣсто башмаковъ при бѣлыхъ суконныхъ панталонахъ, ботфорты со шпорами, — носить сверхъ сапоговъ, безъ шпоръ, бѣлые суконные брюки съ золотыми по швамъ галунами. Сіе повелѣніе не распространяется на чиновъ Придворнаго Конюшеннаго и Егермейстерскаго и Почтоваго вѣдомствъ, коимъ носить панталоны и сапоги со шпорами по прежнему, согласно съ Положеніемъ о мундирахъ.

— Извѣстно, что въ 1835 году Государю Императору благоугодно было даровать Донскому Казачьему Войску новое учрежденіе, которымъ произведены важныя преобразованія въ составъ, управленіи и внутреннемъ благоустройствѣ сего храбраго войска.

Движимое чувствами безпредѣльной благодарности къ отеческой попечительности Августѣйшаго Монарха, Дворянство Войска Донскаго, чрезъ избранныхъ изъ среды своей Депутатовъ, принесло Государю Императору изъявленіе истинной вѣрно-подданнической благодарности. Съ тѣмъ вмѣстѣ Депутатія, исполняя порученіе Дворянства Донскаго Войска, испросила чрезъ Его Императорское Высочество, Наслѣдника Цесаревича, Атамана всѣхъ Казачьихъ Войскъ, Высочайшее соизволеніе, на поднесеніе золотой, брилліантами украшенной сабли Генераль-Адъютанту Графу Александру Ивановичу Чернышеву, какъ Предсѣдателю бывшаго Комитета объ устройствѣ Донскаго Войска.

Въ 31-й день минувшаго Декабря, сабля была поднесена Депутатіею при особомъ письмѣ.

Сабля — превосходный булатъ — имѣетъ золотой ефесъ, украшенный брилліантами, съ слѣдующею надписью:

„Графу А. И. Чернышеву, Дворянство Войска Донскаго.“

На золотыхъ ножнихъ мастерской отдѣлки, снаружи означены главныя мѣста, гдѣ Донское казачье войско участвовало въ побѣдахъ, подъ начальствомъ Графа Чернышева; на оборотѣ: 1836 годъ. (С. В.)

Одесса, 8 го Декабря.

На суднѣ, принадлежащемъ Херсонскому купцу Герасимову, подъ управленіемъ шкипера Сириго, былъ отправленъ, въ прошломъ Сентябрѣ мѣсяцѣ, казенный провіантъ, нагруженный при Таганрогскомъ портѣ, для доставленія въ Сухумъ-Кале. У Черкесскихъ береговъ это судно было застигнуто штилемъ, и остановилось на якорѣ. Пользуясь симъ случаемъ, Черкесы устремились на судно, а экипажъ, не имѣя ни какого оружія, и находясь въ невозможности оказать сопротивленіе, сѣлъ на гребное судно, и ушелъ въ Гагры. Черкессы, овладѣвъ судномъ, расхитили провіантъ; и сожгли самое судно.

Этотъ случай и многіе предшествовавшіе ему убѣждаютъ, что суда, отправляющіяся къ Абхазскимъ берегамъ, непременно должны быть вооружены, безъ чего они легко могутъ сдѣлаться добычею нѣсколькихъ смѣлыхъ прибрежныхъ Горцевъ.

Здѣшнее главное начальство, въ слѣдствіе полученнаго объ этомъ свѣдѣнія, нужнымъ считаетъ обученіе купечеству, занимающемуся морскими перевозками къ берегамъ Мингрелии и Абхазіи, что для безопасности судовъ, экипажей и грузовъ, необходимо вооружать, по возможности, не только суда, но и самыхъ судовыхъ людей. (С. II.)

дзачъ, але подług art. 3093 przedstawiać Rządzącemu Senatowi, który w tych zdarzeniach postępuje na podstawie art. 3096 tegoż Połączenia.

VIII. Na dopełnienie art. 3039 tegoż Połączenia. Prywatne górnicze zakłady we wszystkich zdarzeniach, w artykule tym opisanych: sprzedawać z publicznego targu: będące pod władzą Uralskiego Górniczego Zarządu — w St. Petersburgskim, a podwładne Moskiewskiemu — w Moskiewskim, Rządach Gubernialnych, oprócz jednakże zakładów w Bankowych Ustanowieniach zaewikcyonowanych, przy których sprzedaży postępować we wszystkich względach podług prawideł tych urzędów, nie czyniąc również podług poprzedzającego art. VII ostatecznych rozstrzygnięć, żadnego poprzedniczego oszacowania tych zakładów, które się będą zcaydowały w zupełnym opuszczeniu.

Autent, k podpisał: Za Prezydenta Rady Państwa Hrabia Litta.

— Ustawą o mundurach Nawrżetъ дозволено, urzędnikom pierwszych trzech rzędów przy parady mунdurze w dni uroczyste, kiedy przyjazd bywa nie do Dworu, nosić białe sukienne pantalone i buty na wzór piechotnych Jeneralskich, z przypinanemi ostrogami. Teraz Cesarz Jego Mość, na odmianę używania botfortow z ostrogami przy mundurach cywilnych, Nawrżetъ rozkazać raczył: Nadwornym i Cywilnym Urzędnikom pierwsz ch pięciu rzędów, we wszystkich tych zdarzeniach, kiedy podług ustawy o mundurach było im dozwolono używać, zamiast botów przy białych sukiennych pantalonach botfortow z ostrogami, — nosić oprócz butów, bez ostrog, białe sukienne maytki ze złotemi na szwach galonami. Rozkaz ten nie rozciąga się do urzędników Nadwornych Stajni i Łowiectwa oraz Pocztowej wiedzy, którzy powinni nosić pantaliony i buty z ostrogami, jak dotąd, zgodnie z ustawą o mundurach. (G. S. P.)

— Wiadomo jest, że w roku 1835-m Cesarzowi Jego Mości podobало się było nadadъ Kozackiemu Dońskiemu Woysku nowe urządzenie, przez które uczyniono ważne odmiany w składzie zarządu i wewnętrznego porządku tego walecznego Woyska.

Powodowane uczuciami nieograniczonej wdzięczności ku Oycowskiej pieczołowitości Najjaśniejszego Monarchy, Dworzanstwo Woyska Dońskiego przez wybranych zpośród siebie D-putatów, złożyło Cesarzowi Jego Mości wynurzenie prawdziwej wiernych poddanych wdzięczności. Przytém Deputacya, wypełniając polecenie Dworzanstwa Woyska Dońskiego, wyjechała przez pośrednictwo Jego Cesarzkiej Wysokości, Następcy Cesarzewicza, Attamana wszystkich Woysk Kozackich, Nawrżetъ zezwolenie, na ofiarowanie złotej, brylantami ozdobionej, szablі Jenerał-Adjutantowi, Alexandrowi Hrabieму Czernyszewu, jako Prezydentowi byłego Komitetu do urządzenia Woyska Dońskiego.

Dnia 31-go zeszłego Grudnia szabla została złożona przez Deputacyą przy osobnym liście.

Szabla — wyborny bufat — ma zł tą rękojeść, brylantami sadzoną, z napisem następującym:

„Hrabieму A. J. Czernyszewu, Dworzanstwo Woyska Dońskiego.“

Na złotej pochwie, roboty mistrzowskiej, zewnątrz wyrażone są główne miejsca, gdzie Dońskie Woysko Kozaków miało udział w zwycięztwach, pod Dowództwem Hrabiego Czernyszewa; na stronie odwrotnej 1836 rok. (G. S.)

Одесса, 8 го Grudnia.

Na okręcie, do Chersońskiego kupca Herasimowa należącym, pod zarządem Szypra Sirigo, był wysłany w przeszłym miesiącu Wrześniu Skarbowy prowiant, w Taganrogskim porcie naładowany, dla zawiezienia go do Suchum-Kale. Przy brzegach Czernassyi okręt ten zachwycon, został ciszą, dla czego stanął na kotwicy. Czernasi, korzystając z tego zdarzenia, rzucili się na okręt, a ekwipaż, nie mając żadnej broni, i znajdując się w niemożności stawić oporu, wsiadł na statek wiosłowy, i popłynął do Hahry. Czernasi, opanowawszy okręt, rozchwycili prowiant, a sam okręt spalili.

Ta okoliczność i wiele jej poprzedzających zdarzeń przekonywają, że okręty, do Abchazskich brzegów wysyłane, powinny być koniecznie uzbrojone, bez czego mogą się łatwo stać zdobyczą kilku śmiałych nadbrzeżnych górali.

Główna tutejsza Zwierzchność, na skutek otrzymaney o tém wiadomości, poczytuje rzeczą potrzebną oznaczyć kupcom, zajmującym się morskimi transportami do brzegów Mingrelii i Abchazii, że dla bezpieczeństwa okrętów, ekwipażów i ładunków, potrzeba koniecznie uzbrajać podług możliwości, nie tylko okręty, ale i sam lud okrętowy. (P. P.)

ИНОСТРАННЫЕ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 13-го Января.

Его В-во Король Обвѣхъ Сицилій въ сопровожденіи брата своего Графа *Сиракузскаго* и дяди Принца *Салерискаго*, 7-го ч. с. м. вечеромъ прибылъ въ Тридентъ, гдѣ 5-го ч. с. м. находился уже Е. И. Высоч. Эрцгерцогъ *Карлъ*, съ Ея И. Высоч. Эрцгерцогиней *Терезіею* будущею супругою помянутого Короля. (A.P.S.Z.)

Г Е Р М А Н І Я.

Карlsruhe, 13-го Января.

Его Императорское Высочество Великій Князь Россійскій *МИХАИЛЪ* прибылъ сюда третьяго дня ночью изъ Бадена, а вчера находился на охотѣ, потомъ на семейственномъ обѣдѣ при Дворѣ и съ фамиліею Великаго Герцога присутствовалъ на представленіи Оперы въ придворномъ театрѣ. Сегодня, въ день новаго года по старому календарю, Его Императорскаго Высочество принималъ поздравленія нашего Двора при чемъ представлялись и офицеры здѣшняго гарнизона. Вечеромъ въ честь Высочаго Гостя, будетъ при Дворѣ большой балъ. Завтра Его Императорское Высочество Великій Князь *МИХАИЛЪ* отправится чрезъ Швейцарію въ Италію.

Мюнхенъ, 10-го Января.

Изъ Тегернзее доносятъ отъ 9-го Января: „Прекрасная зимняя погода и весьма удовлетворительное вообще состояніе здоровья постоянно благоприятствовали пребыванію высокыхъ особъ въ здѣшнемъ замкѣ, который посредствомъ ѣзды въ саняхъ и прогулокъ часто освѣжался воздухомъ и вообще наслаждались прекраснымъ здоровьемъ.“

— Холера сегодня такъ значительно уменьшилась, что опять всѣ надѣются скорого прекращенія ея, тѣмъ болѣе, что въ двухъ ближнихъ къ городу селеніяхъ она чрезвычайно уменьшилась. Сегодня состояніе болѣзни въ городѣ и предмѣстіяхъ есть слѣдующее: Отъ прежнихъ дней 59, пришло 4, всего 63; выздоровѣло 12, умерло 2, лечится 49. (A.P.S.Z.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 7-го Января.

Министръ Финансовъ *Г. Дошатель* представилъ вчера Палатѣ Депутатовъ нѣсколько финансовыхъ проектовъ, между коими и бюджетъ на 1838 годъ. При разсмотрѣніи сего послѣдняго онъ объявилъ, что теперь не предлагаетъ ни уменьшенія пяти процентныхъ рентъ, ни подати съ внутренняго сахара, но что намеренъ уменьшить нѣсколько помилу съ сахара выдѣлываемаго изъ сахарнаго тростника. Доходы Франціи на 1838 годъ составляютъ будутъ 1,053 милліон. фран., расходы 1,037. Остающиеся 16 мил. Правительствомъ предполагало употребить, на постройку дорогъ, каналовъ и другихъ публичныхъ зданій.

— Пишутъ изъ Гренобля что тамошній Меръ *Г. Беріатъ* намеренъ увековѣчить память, всѣхъ родившихся тамъ славныхъ мужей, прибавивъ таблицы къ домамъ гдѣ они родились. Эти таблицы будутъ изъ чернаго мрамора съ золотыми надписями. До сихъ поръ эта часть уже сдѣлана двоимъ ученымъ: *Маблі* и *Кондильяку*.

— Одна изъ газетъ пишетъ: „Французское Правительство съ точностію уже знаетъ, что Англійскій Кабинетъ заключилъ съ Мадридскимъ тайный и совершенно особенный трактатъ. Въ слѣдствіе сего Г-ну *Латуръ-Мобургу* послано повелѣніе, чтобы немедленно доставилъ копію этого договора во чтобы то ни стало. Въ поминутномъ договорѣ, будто находится одно условіе касательно осады Санъ-Себастьяна.“

10-го Января.

Король давалъ вчера Барону *Фогелю* частную аудіенцію и принявъ отъ него письменное поздравленіе Его Величества Короля Нидерландскаго о сохраненіи жизни Е. В.

— Во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Перовъ, совѣщанія касались исключительно Испанскихъ дѣлъ.

— Въ Палатѣ Депутатовъ сегодня *Г. Сенъ-Маркъ-Жирарденъ* читалъ адресъ.

— Генералъ *Рини*, о прибытіи котораго въ Парижъ говорили уже за три или четыре дня, прибылъ сюда въ ночь съ 8 на 9 число.

— Здѣшніе журналы сегодня почти исключительно наполнены Страсбургскимъ слѣдствіемъ и прѣвіями въ Палатѣ Перовъ.

— Вчера *Г. Гринъ*, предпринимавъ, какъ было объявлено послѣднее воздушное путешествіе въ Парижъ. *Г. Гринъ* имѣлъ шесть спутниковъ, и между ними Графа *Цихи*, Капитана *Грено* *Г. Пери* и *де ла Салль*. Поднимаясь вверхъ, гондола шара ударила трубу сосѣдняго дома и сильной толчекъ могъ легко произвести сильное потрясеніе. На этотъ разъ путешественники потерявъ нѣсколько шляпъ въ стра-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, dnia 13 Stycznia.

Król Jmć Obojga Sycylii, w towarzystwie brata swego, Hrabiego *Syrakuzy*, i stryja swego, Xięcia *Salerno*, przybył d. 7 b. m. wieczorem do Trydentu, dokąd już d. 5 b. m. przyjechał J. C. W. Arcy - Xiążę *Karol* z J. C. W. Arcy-Xiężniczka *Teressą*, przyszłą małżonką wspomnionego Monarchy. (A.P.S.Z.)

N I E М С У.

Karlsruhe 13-go Stycznia.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻE Rosyy-ski *MICHAŁ*, przybył tu onegdaj w nocy z Baden, a wczora był na łowach w żwierzyńcu, potem zaś na obiedzie familiynym u Dworu, i z rodziną Wielkiego Xięcia naszego znajdował się na operze w teatrze nadwornym. Dzisiaj, w dzień Nowego-Roku, podług dawnego kalendarza, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻE *MICHAŁ* przyjmował powinszowania Dworu naszego, i hołd uszanowania złożony przez Officerów załogi tutejszey. Wieczorem będzie u Dworu wielki bal na uczczenie Dostojnego Gościa. Jutro JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻE *MICHAŁ* wyjedzie przez Szwajcaryą do Włoch. (D. P.)

Monachium, 10-go Stycznia.

Donoszą z Tegernsee pod 9 Stycznia: „Piękna pogoda zimowa, i wcale dobry powszechny stan zdrowia, sprzyjały ciągle pobytowi Najjaśniejszych Kr. Ich Mość w tutejszym zamku, którzy na przejażdżkach i spacerach często używali powietrza i wszyscy najlepszem cieszyli się zdrowiem.“

— Cholera dzisiaj tak znacznie się zmniejszyła, iż nanowo powzięto przyjemną nadzieję, że choroba ta wkrótce całkiem ustanie, co zdaje się tym więcej usprawiedliwiać, że w dwóch wsiach, leżących blisko stolicy, okazało się znaczne zmniejszenie zarazy. Dzisiejszy stan chorych w mieście i na przedmieściach jest następujący: od dnia wczorayszego 59, przybyło 4, w ogóle 63; wyzdrowiało 12, umarło 2, w leczeniu pozostaje 49. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 7-go Stycznia.

Dnia wczorayszego przedstawił Izbie Deputowanych, Minister Skarbu, Pan *Duchatel*, kilka projektów Skarbowych, między któremi i budżet na rok 1838. Przy rozbiórce tego ostatniego oświadczył, że tym razem nie wnosi ani zniżenia 5-procentowej renty, ani podatku od cukru krajowego, lecz, że jest w projekcie, aby cło od cukru z trzciny cukrowej było cokolwiek zniżone. Dochody Francyi na rok 1838 wynosić mają 1053 milionów franków, wydatki 1037. Pozostające 16 mill., postanowił Rząd użyć na budowę gościńców, kanałów i innych publicznych budowli.

— Z Grenoble donoszą, że tameczny Mer *P. Beriat*, wpadł na myśl uwiecznienia pamięci wszystkich urodzonych tam znakomych mężów, przez przybicie tablic do domów, gdzie się urodzili. Tablice te są z czarnego marmuru ze złotemi napisami. Dotąd wysławiano już tę cześć uczonym: *Mably* i *Condillac*.

— Jedna z gazet powiada: „Rząd francuzki wie już z zupełną pewnością, że Gabinet Angielski zawarł z Madryckim tajemny i zupełnie oddzielny traktat. W skutku tego, postanowił Rząd Panu *Latour-Mauborg*, ażeby postarał się koniecznie o kopię tego układu, choćby to nie wiedzieć co kosztować miało. W rzeczonym traktacie, ma być jeden warunek względem osadzenia San Sebastian.“

Dnia 10.

Król udzielił wczora Baronowi *Fagel* prywatną audyencyą i przyjął od niego list Króla Jmci Niderlandzkiego, z powinszowaniem szczęśliwego zachowania życia J. Kr. Mości.

— Rozprawy na wczorayszym posiedzeniu Izby Parów, ścierały się wyłącznie do spraw Hiszpańskich.

— W Izbie Deputowanych *P. Saint-Marc Girardin* przeczytał dzisiaj projekt adresu.

— Jenerał *Rigny*, o którego przybyciu do Paryża mówiono przed dwoma lub trzema dniami, dopiero w nocy z d. 8 na 9, tu przybył.

— Tutejsze dzienniki wyłącznie prawie napelnione są dzisiaj, śledztwem Sądu Kryminalnego Strażburskiego, i rozprawami w Izbie Parów.

— Wczora przedsięwziął *P. Green* ogłoszoną ostatnią swoje podróż napowietrzną w Paryżu. *P. Green* miał sześciu towarzyszy, między któremi znajdowali się Hrabia *Zichy*, Kapitan *Grenau* i PP. *Peri* i *de la Salle*. Przy wzniesieniu się, gondola balonu zawadziła o komin jednego domu sąsiedzkiego i mocne wzruszenie, łatwo miećby mogło najszkodliwsze skutki; tym razem jednak oddalili się ztamtąd podróżni ze strachem

хъ выбѣжали оттуда. Шаръ опустился на 2 часа позади Клай (9 часовъ отъ Парижа). Все путешествие продолжалось мѣнѣе часа.

— *Moniteur* опубликовалъ слѣдующія двѣ телеграфическія депеши: „Байонна, 5-го Янв. въ 2 часа. 1-го ч. с. м. обѣ стороны защищали свои позиціи. *Эспартеро* стоялъ въ Бильбао, Карлисты между Гвадалкано и Мираваллесъ, *Донъ-Карлосъ* все еще въ Дуранго. *Виллареаль* подалъ въ отставку и получилъ на то согласіе. — Байонна, 5 Янв. въ 4 часа. Инфантъ *Донъ-Себастьянъ* назначенъ главнокомандующимъ; начальникомъ штаба его сдѣланъ *Морено* а *Виллареаль* Адъютантомъ. *Эгеа* назначенъ Военнымъ Министромъ.“

— На сегодняшней биржѣ было совершенное бездѣйствіе, и курсы внутреннихъ и иностранныхъ ассигнацій остались по вчерашнему. Политическихъ извѣстій также со вѣсѣмъ не было.

11-го Января.

Въ *Journal du Commerce* содержится: „Слышно что Кабинетъ по полученіи послѣднихъ извѣстій отъ Маршала *Клозеля*, дѣятельно занимается экспедиціею въ Константинополь. Всѣ вопросы касательно устройства Африканскаго войска, выбора Офицеровъ и потребностей, уже опредѣлены. Генералы *Ашаръ* и *Бюжо*, назначены командовать обѣими дивизіями экспедиціоннаго корпуса, къ которому будетъ прибавлено 13,000 чел. новыхъ войскъ. Также въ Совѣтѣ будто опредѣлено, что ни одинъ изъ Королевскихъ сыновей не будетъ участвовать въ новой экспедиціи въ Константинополь.“

— *Эспартеро* находится еще въ Бильбао. Дальнѣйшія движенія, которыя онъ хочетъ предпринять противу *Донъ-Карлоса*, вѣроятно еще оставлены по причинѣ дурной погоды.

— Наименованіе Инфанта *Донъ-Себастьяна* главнымъ начальникомъ Карлистскихъ войскъ будто было поводомъ къ большому несогласію между *Виллареалемъ* и *Эгею*. Оба столь сильно дѣлали другъ другу упреки на счетъ пораженія при Бильбао, что ни одинъ не хотѣлъ служить подъ начальствомъ другаго. Наименованіе Инфанта было средствомъ, которое кажется успокоило умы.

— *Constitutionnel* старается возобновить слухъ, что Испанское Правительство посредствомъ здѣшняго своего Посланника, ходатайствовало о вооруженномъ посредничествѣ у Франціи, — слухъ которому теперь труднѣе повѣрить нежели прежде.

— Въ Бильбао кажется опасаются вторичной осады, а большая часть жителей бѣгствомъ старается избавиться отъ новыхъ бѣдствій. На послѣднихъ дняхъ болѣе 100 семействъ требовало паспортовъ.

— На сегодняшней биржѣ возвышеніе курсовъ въ Англіи, благоприятно дѣйствовало на внутреннія и иностранныя ассигнаціи, а особенно на состояніе Испанскаго дѣйствительнаго долга, который возвысился до 26½. Слышно было, что Генераль *Эвансъ* намѣренъ присоединиться съ своимъ корпусомъ къ Генералу *Эспартеро*, чтобы совокупно предпринять нападеніе на Дуранго.

12-го Января.

Король давалъ вчера Лорду *Гренвиллю* и Барону *Вертеру* частныя аудіенціи, и принималъ отъ нихъ письма ихъ Государей, Короля Англійскаго и Короля Прусскаго, въ которыхъ поздравляли Его В-во съ сохраненіемъ его жизни 27 Декабря.

— Король наложилъ сегодня на 5 дней трауръ по умершей Принцессѣ Луизѣ Прусской, вдовствующей Княгинѣ *Радзивиллы*.

— Вчера отдѣленіе Палаты Перовъ, подало Королю составленный ею адресъ, на что Его В-во въ немногихъ словахъ изъяснилъ свою благодарность.

— Вчера Президентъ *Паскье*, спустя долгое время, опять дѣлалъ допросы *Менье*, и приказалъ ему подробно рассказать всю его жизнь съ 1830 года. До сихъ поръ не открыли никакихъ соучастниковъ, а *Менье* безпрестанно утверждаетъ, что преступленіе замышлялъ онъ одинъ, и одинъ исполнилъ.

— Извѣстный, всѣми уважаемый и любимый живописецъ Баронъ *Жераръ*, умеръ вчера на 66 году жизни.

— Адмиралъ *Гюгонъ* Командиръ наблюдательной эскадры въ Тагъ, 7-го ч. с. м. съ кораблями *Тена*, *Сантти-Петри* и корветомъ *Дилижантъ* прибылъ въ Брестъ.

— Живущіе въ Парижѣ Испанцы открыли подписку въ пользу тѣхъ жителей Бильбао, кои при осадѣ наиболее пострадали. Полагаютъ, что подписка не слишкомъ будетъ значительна.

— Изъ Байонны отъ 7 ч. пишутъ: „Всѣ письма изъ Португалетты, Сантандера, Бильбао и Санъ-Себастьяна увѣдомляютъ, что предположена новая экспедиція противу Карлистовъ. Въ Бискайскихъ провинціяхъ и Наваррѣ, стараются выставить противу нихъ

и страту kilku kapeluszy. Balon spuścił się o 2 godziny drogi poza Claye (o 9 mil od Paryża). Cała podróż trwała około jednej godziny.“

— *Monitor* ogłasza następujące dwie depesze telegraficzne: „Bayonna 5 Stycznia o godz. 2. D. 1, obie strony broniły swych pozycji. *Espartero* stał w Bilbao, Karoliści między Guadalcana a Miravalles, *Don Carlos* ciągle w Durango. *Villareal* podał się uwolnienia, które przyjętem zostało.“ — „Bayonna 5 Stycznia o godz. 4. Infant *Don Sebastian* mianowany został głównym dowódcą. *Moreno* mianowany Szefem, Jeneralnego jego Sztabu, a *Villareal* Adjutantem. *Eguia* mianowany został Ministrem Woyny.“

— Na dzisiejszej giełdzie panowała zupełna cisza w interesach, a kursa papierów wewnętrznych i zagranicznych nieodmiennie stały na wczorajszym swym punkcie. Również i na wiadomościach politycznych całkiem zbywało.

Dnia 11.

W *Journal du Commerce* czytamy: „Mówią, że Gabinet od czasu otrzymania ostatnich wiadomości od Marszałka *Clauzel*, najżywiej się zajmuje wyprawą do Konstantyny. Wszystkie pytania we względzie utworzenia woyska Afrykańskiego, wyboru oficerów i materyatów są już rozwiązane. Jenerałowie *Achard* i *Bugeaud*, przeznaczeni są na dowódców obu dywizyj korpusu wyprawy, do którego dodano będzie 13,000 nowych woysk. Na Radzie miano także postanowić, że żaden z synów Królewskich nie będzie należał do nowej wyprawy Konstantyńskiej.“

— *Espartero* ciągle się znajduje w Bilbao. Dalsze poruszenia, które przedsięwziąć zamysła przeciwko *Don-Carlosowi*, jeszcze nie zostały rozpoczęte dla złej pogody.

— Mianowanie Infanta *Don Sebastian* głównym dowódcą woyska Karolistowskiego, stało się powodem do wielkich nieporozumień między Jenerałami *Villareal* i *Eguia*. Oba czynili mocne jeden drugiemu wyrzuty względem poniesionej porażki pod Bilbao, że nikt pod rozkazami drugiego służyć daley nie chciał. Mianowanie Infanta było środkiem, który, zdaje się, uspokoił umysły.

— *Constitutionnel* usiłuje odnowić pogłoskę, że Rząd Hiszpański przez swego tutejszego Posła starał się o zbroyną interwencyą Francyi, — pogłoskę, której trudniej teraz dać wiary, aniżeli dawniej.

— W Bilbao zdają się lękać powtórnego oblężenia, i większa część mieszkańców, chce się uchronić od tych nowych klęsk przez ucieczkę. W ostatnich dniach więcej jak 100 familij żądało pasportów.

— Na dzisiejszej giełdzie przybycie wyższych kursów z Londynu, pomyślnie miało działanie na wewnętrzne i zagraniczne papiery, a szczególniej był poszukiwany Hiszpański dług rzeczywisty, który podniósł się na 26½. Słychać, że Jenerał *Evans* ma zamiar przyłączyć swój korpus do Jenerała *Espartero*, ażeby wspólnie z nim uderzyć na Durango.

Dnia 12.

Król udzielił wczora audyencye prywatne Lordowi *Granville* i Baronowi *von Werther* i przyjął od nich listy ich Monarchów, Króla Angielskiego i Króla Prusskiego, w których winszują Królowi szczęśliwego zachowania życia w dniu 27 Grudnia.

— Król od dnia dzisiejszego przywdział na 5 dni żałobę po zmarłej Księżniczce *Ludwice* Pruskiej, wdowie po Księciu *Radziwille*.

— Bióro Izby Parów podało wczora Królowi, uchwalony przez nią adres, na który J. K. M. odpowiedział kilką wyrazami podziękowania.

— Prezydent *Pasquier* po upływie znacznego czasu, znowu czynił przesłuchanie *Meunier'a* i kazał mu szczegółowie opowiadać całe jego życie od roku 1830. Dotąd nieodkryto jeszcze żadnego spótwinowaycy, a *Meunier* sam ciągle utrzymuje, że zbrodnia wzięta początek w jego głowie, i przez niego samego wykonana została.

— Sławny i tu powszechnie szanowany i lubiony malarz Baron *Gérard*, umarł tu wczora w 66 roku życia.

— Admirał *Hugon*, dowódzca eskadry obserwacyjnej na Tagu, d. 7 z okrętami *Jena*, *Santi-Petri* i korpwetą *Diligente* przybył do Brestu.

— Mieszkający w Paryżu Hiszpani, utworzyli subskrypcyą na korzyść tych mieszkańców Bilbao, którzy przez oblężenie najwięcej ucierpieli. Rozumieją, iż składka nie bardzo będzie znaczną.

— List z Bayonny pod d. 7 udziela: „Wszystkie listy z Portugaletty, Bilbao, Santander i San Sebastian donoszą, iż zamierzono nową wyprawę przeciwko Karolistów. W prowincjach Biskajskich i Nawarrze, zamysłają wystawić przeciwko nim najmniej 30,000 lu-

борка сахара на Ямайкѣ 26-ю тысячами оксфотвъ, и 8-ю милліон. фун. кофе была меньше, нежели въ прошедшемъ году.

— По письмамъ изъ Буэносъ-Айреса отъ 20 Октября, междоусобная война въ Уругвайской Республикѣ, кончилась. Генералы *Орибе* и *Рибера* заключили договоръ, по коему *Рибера* признанъ Намѣстникомъ.

— По извѣстіямъ съ Мыса Доброй Надежды отъ 26 Ноября, границы колоніи безпрестанно подвержены были нападеніямъ разбойничьихъ ордъ Каффровъ, и ожидали новаго общаго нападенія Каффровъ.
12-го Января.

Король спустя двѣ недѣли, вчера въ первый разъ опять выѣхалъ.

— Герцогиня *Глостерская* третьяго дня нисколько не спала; вчера нѣсколько уснула, но Ея Корол. Высоч. безпрерывно больна; оба дѣкаря Сиръ Г. *Гелфордъ* и Сиръ М. *Тьерней* попеременно день и ночь проводятъ при ея кровати.

— Третьяго дня Герцогъ *Веллингтонъ* прибылъ въ городъ, а завтра опять выѣдетъ.

— Придворная газета содержитъ сегодня предпринятое 10 ч. Е. В-омъ общее производство по Арміи и флоту. Во первыхъ 38 Генераль-Лейтенантовъ, между коими Маркизъ *Лондондерри*, Лордъ *Говардъ Эффингамскій*, Сиръ Джонъ *Сладъ*, Сиръ Г. Ф. *Кемпбелъ* и Сиръ Генри *Фенз* произведены въ Генералы, 50 Генераль-Майоровъ, между коими Сиръ Беніаминъ *д'Урбанъ* и Сиръ *Ліонель-Шмитцъ*, въ Генераль-Лейтенанты, 36 Полковниковъ въ Генераль-Майоры, 112 Подполковниковъ въ Полковники, 97 Майоровъ въ Подполковники, и 75 Капитановъ въ Майоры. Между произведенными по флоту находятся слѣдующіе: нынѣшній Вице-Адмиралъ краснаго флага, Сиръ Джорджъ *Кокборнъ*, въ Адмиралы былого, нынѣшній Контр-Адмиралъ былого, Сиръ *Чарльзъ Адамъ*, въ Вице-Адмиралы голубаго, нынѣшній Вице-Адмиралъ краснаго, Сиръ *Пультененъ-Малкольмъ*, и нынѣшній Вице-Адмиралъ былого, Сиръ *Эдуардъ Кодрингтонъ* и Сиръ Джорджъ *Паркеръ* въ Адмиралы голубаго флага. (A.P.S.Z.)

Швейцарія.

Тургау, 9-го Января.

Королева *Гортензія* не продала какъ говорили Арненберга. Находясь въ большой отсюда отдаленности, она напротивъ все свое имущество полагаетъ на сей недвижимости и дозволяетъ только продавать экипажи своего сына. (A.P.S.Z.)

Испанія.

Мадридъ, 30-го Декабря.

Придворная газета объявляетъ, что Чрезвычайный Посолъ Мексиканской Республики *Донъ-Мигуэль Санта-Марія*, уведомилъ Правительство оффициально, что порты на обоихъ моряхъ, для Испанскихъ флаговъ и Испанской торговли съ сихъ поръ открыты. Въ той же газетѣ напечатано Королевское постановленіе, дозволяющее входить Мексиканскому флагу во все порты полуострова.

— *Vapor Barcelona* уведомляетъ, что 21 Декабря тамъ были слышными крики: „Прогъ съ Палатами!“ и что однакожъ національной гвардіи удалось возстановить спокойствіе.

— По распоряженію Министра Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 18 Декабря, все живущіе въ Испаніи Англійскіе и Французскіе подданные, освобождены отъ набора въ военную службу.

— Г. *Мендизабалъ* нѣсколько дней боленъ воспаленіемъ въ горлѣ, а потому не можетъ заниматься финансовыми дѣлами съ такою дѣятельностію какъ прежде. (A.P.S.Z.)

Разныя извѣстія.

Въ Китаѣ считаютъ 1,472 рѣкъ и озеръ. Кроме сего достопримечательнъ большой каналъ 300 миль длиною между Кантономъ и Пекиномъ. Тамъ считаютъ 31 парадныхъ мостовъ; 1,159 триумфальныхъ воротъ; 272 большихъ библиотекъ; 709 зданій, построенныхъ въ честь знатныхъ людей; 588 надгробныхъ памятниковъ, отличающихся превосходною архитектурою; 32 великолѣпныхъ Императорскихъ дворца; 13,647 предназначенныхъ для правительственныхъ властей отличныхъ зданій; 1,581 городовъ; изъ коихъ 171 перваго разряда, 235 втораго; 1,173 третьяго; несметное множество менѣе значительныхъ городовъ и селеній, между коими многіе по величинѣ, могутъ сравниться съ нѣкоторыми нашими большими и богатыми городами; 2,800 укрѣпленныхъ городовъ, 3,000 шанцовъ въ собственномъ значеніи сего слова, служащихъ для защиты большой стѣны окружающей Китай и 300 укрѣпленныхъ башенъ.

за то на Ямайкѣ збіор cukru 26 tysiącami okseftów i kawy 8 milionami funtów był mniejszy, jak w roku przeszłym.

— Podług wiadomości z Buenos-Ayres pod d. 20 Października, wojna domowa w Rzeczypospolitej Urugway została ukończoną. Jenerałowie *Oribe* i *Ribera* zawarli konwencyę, przez którą *Ribera* uznany Kapitanem Jeneralnym.

— Podług doniesień z Przylądka Dobrey Nadziei, datowanych 26 Listopada, granice osady ciągle wystawione były na napady łupieskich hord Kafrów, i niezawodnie spodziewano się znowu powszechnego najazdu Kafrów.
Dnia 12 go.

Król wczora po dwóch tygodniach znowu pierwszy raz wyjechał.

— Xiężna *Gloucester* wczora przepędziła całą noc bezsenną; wczora spała nieco, lecz Jey Kr. Wys. ciągle mocno jest chorą; obay lekarze *Sir H. Haisford* i *Sir M. Tierney*, kolejno dzień i noc nie opuszczają jey łóżka.

— Zawczora Xiążę *Wellington* przybył do miasta, a jutro znowu wyjeżdża.

— Gazeta Dworu zawiera dzisiaj ogólną promocyę, uskutecznianą d. 10 przez J. Kr. Mość w woysku i flocie. Naprzód 38 Jenerał-Poruczników, pomiędzy którymi *Margrabia Londonderry*, *Lord Howard Effingham* *Sir John Slade*; *Sir H. F. Campbell* i *Sir Henry Fane* wyniesieni zostali na Jenerałów. 50 Jenerał-Majorów, między którymi *Sir Benjamin d'Urban* i *Sir Lionel Smith*, na Jenerał-Poruczników, 36 Półkowników na Jenerał-Majorów, 112 Podpółkowników na Półkowników, 97 Majorów na Podpółkowników i 75 Kapitanów na Majorów. Pomiedzy podniesionymi w marynarce znajdują się następujący: dotychczasowy Vice Admirał czerwonej bandery, *Sir George Cockburn*, na Admirała białej, dotychczasowy Kontr-Admirał białej, *Sir Charles Adam* na Vice Admirała błękitnej, dotychczasowy Vice-Admirał czerwonej, *Sir Pulteney Malcolm*, dotychczasowy Vice-Admirał białej, *Sir Edward Codrington* i *Sir George Parker*, mianowani na Admirałów błękitnej bandery. (A.P.S.Z.)

Szwajcarya.

Thurgau, 9 Stycznia.

Królowa *Hortensya* nieprzedala *Arenenbergu*, jak mówiono. Daleko ztąd oddalona, pokłada ona raczej całą swą fortunę na tей nieruchomej posiadłości i pozwala tylko sprzedawać pojazdy swojego syna. (A.P.S.Z.)

Hiszpania.

Madryt, dnia 30-go Grudnia.

Gazeta Dworska ogłosiła, iż Nadzwyczajny Poseł Rzeczypospolitej Meksykańskiej, *Don Miguel Santa Maria*, oznaymił urzędowo, iż porty wspomnianej rzeczypospolitej przy obu morzach są otwarte dla okrętów hiszpańskich i handlu hiszpańskiego. Taż gazeta umieściła postanowienie Królowey Rejentki, pozwalające okrętom Meksykańskim zawijać do wszystkich portów hiszpańskich.

— *Vapor Barcelona* donosi, iż tam daty się słyszeć d. 21 b. m. okrzyki: „Precz z Izdami.“ Atoli gwardya narodowa przywróciła porządek.

— Minister spraw wewnętrznych wydał d. 18 Grudnia rozporządzenie, iż wszyscy poddani francuzcy i angielscy, mieszkający w Hiszpanii, są uwolnieni od zaciągu do służby woyskowej.

— Pan *Mendizabal* choruje od kilku dni na zapalenie gardła, dla tego nie może zajmować się interesami skarbowemi z taką czynnością, jak dawniej.
(A.P.S.Z.)

Rozmaite Wiadomości.

W Chinach liczą 1,472 rzek i jezior. Oprócz tych godnym uwagi jest jeszcze wielki kanał, 300 mil długi, a który się od Kantonu aż do Pekinu rozciąga. Jest tam 31 paradych mostów; 1,159 łuków tryumfalnych; 272 wielkich bibliotek; 709 gmachów, wystawionych ku czci znakomitych mężów, 588 pomników grobowych, odznaczających się przepysznem budownictwem; 32 wspinałych Cesarskich Pałaców; 13,647 okazałych dla władz Rządowych przeznaczonych gmachów; 1,581 miast, z których 171 pierwszego, 235 drugiego, 1,173 trzeciego rzędu; nieprzeliczona mnogość mniej znacznych miast i włości, pomiędzy którymi wiele jest tak dużych, iż się równają niektórym naszym znaczniejszym i bogatszym miastom; 2,800 warownych miast, 3,000 małych twierdz we właściwem znaczeniu tego wyrazu, służących ku obronie wielkiego Chinę opasującego muru, i 300 wież obronnych.